

نورۇل يوردى

نورۇل اوجاقلارنىڭ ناسر افشارى بايلىقى

جلد : 2 — 22

تەشرىپ تارىخى 1928
اۋن يىلى

صافى : 11 — 205

اسوہ حرت تشکیلاتی

» بوکونکی وضعیتکی دکل ، دونکی حالیکی
بیل . . . دونکی حالیکی بیله رک بوکون دھا ایی
چالیشیر . یارین ایچون دھا ایی حاضر لائیرسک . . .
ایشته اسوہ چلیلرک اک مهم اوکودلری . . . اسوہ چلیلرک
حرت تشکیلاتی اک مهم واک اساسلی تشکیلاتلردن
بریدر . حرت تشکیلاتی کنجک تشکیلاتنه مربوط
بر قسمدر . کنجک حرت تشکیلاتی اطرافنده شو صورتله
فعالیتده بولونقدهدر .

1 — مملکتته عائد بوتون افسانه لک جمی . . .
اسوہ چلیلر نظر آھا افسانه ، براسوہ چلیلرک اوتہ دنبری
باغلی بولوندیغی بر اعتیاد ، بر عنعنہ یی جانلاندیرر .
ھا افسانه اسوہ چلیلرک هاکی روحده بر انسان
بولوندیغی و نلره تمایل و مستعد اولدیغی کوستیرر .
2 — مملکت تورکولرینک جمی . . . هر تورکو ،
اسوہ چک هر هاکی بر کوشه سنک ذکا و قابلیتی
کوستیرر . اوراده حاکم اولان روح ، تورکولرک
هر سطرینک ایچنده کیزلیر .

1908 تاریخنده ایلک دفعه حرت تشکیلاتی
فعالیتہ کچدیکی زمان ، مملکت تورکولرینی جمع ایتمک
چالیشمدر . بو مملکت تورکولرینک فایداسی حقنده
معارف نظارتی کوزهل بر مثال آلمدر . طوبلانان
تورکولردن بری ، کویلدن برنده پک فضا استعمال
ایلمکده اولدیغی تصریح ایدیله رک قید اولونمدر .
بو تورکونک مالی شودر :

» چوق آتیلرک . . . فضله یی یورولرک ؟
زماننده اوغراش . . . دورما . . .
فقط وقتندن اول آتیلرک اولورسه ک . . .
بیک بر مانع سنی آزر . . .
تنبیل چوجوق مضر بر میقرویدر .
چالیشقان یاورو کوزهل بر هدیده . . .
چالیشمانک ذوقنی بیل . . .
سوره رسک کوزهل قادین سهو . . .
فقط جیباغیلک کوسترمه . . .
قلبی ویره چکک روحده اصالت آرا . . .

عشقنی چیرکفرلده دکل ، کلستانلرده بوکک . . .
بو تورکو حقنده یاپیلان تدقیقات نتیجه سنده
اوکویده سنه لرجه اول چوق آتیلان بر انسان
اولدیغی آ کلاشامش . . . بوچوق آتیلان وجہارتی
فعالیتی کوسترمه چکی زمانی تعیین ایده مه یی آدام ،
بوکک بر عائله به منسوب اولدیغی حالده عادی بر قادین
سهومش . . . بو قادینک چوجوقلری و طورونلری
اوکویده دهشت و مضرتلر ویردن بر رشتی اولمش . . .
بو تورکو سوله ندیکه کویک کنجکلی داغما اوچیرکین
وقه یی خاطر لاملر . . . اوکوی ایچین عشق نه قادر
مقدس ایسه ، اوقادارده دوشونیه چک برشی اولمش . . .
سنه لردن سوکرا اوکویه اوغرایان علی العاده بر قادین ،
برکیجه فالامادن اورادن فرار ایتش . . . بر تورکو ،
برکویده فحشی یا شاتامش ، تولدورمش . . .
افسانه لردن ده پک چوق استفاده لر آلدہ ایتملردر .
بر دفعه افسانه لک نه صورتله دو بولدیغی واک زیاده
نره لرده استعمال ایلدیکینی تدقیق ایدرک ، او برک
عادات و اخلاق حقنده تام بر فکر ایدیغک قابل
اولمدر .

غایت غریبدرکه کویلرک برنده آتیلان
بر افسانه ، اوکویک اخلاق و طبیعتی تام معناسله
بیلدیرمک سبب اولمدر .
کویک برنده کنج بر قیز وارمش . . . یونی
کنج بر چوبان سهومش . . . اوقادار چوق سومش که ،
اونک کیجه لری هپ کنج قیزک اولمش . . .
مخپله سی اوکوزهل سپانک صاحبہ سی طرفندن اشغال
ایلمش . . . برکون چوبانله نهوله نملر . . . چوبان
برایش ایچون باشقه برکویه کیده رکن سهو کیلیندن
بر رجاده بولونمش : » بن کلدیکم کون سنی پیکار
باشنده کورملیم . . . چوبانک کله چکی کون ، کنج
قادین پیکار باشنده ساعت لرجه بکلمش . . . کونش
باتمش ، هر طرف قارارمش . . . چوبان کورونه مش .
کنج قادین قارا کلقدہ دھا فضله قالمقندن قورقاراق
و چکینه رک قولوبه سته صوقولمش . . . آرادن یاریم
ساعت سوکرا چوبان کیرمش . . . کنج قادینه تک
بر سوال سورمادن کوزلرینی اویش و کندینی

اسوه چ كنجلك تشكيلاى

تورك كنجلكى شعورى بر شكلده جالشمق
ايچون تورك اوچاقلرى چايسنك آلتنده طولانيورلر.
اوراده كندلرينه لازم كان هدفلر كوستريلور .
كنجلك فعاليتنك هدفلى چيزيلور ، بر آن اول
تجدد يوللارنده سنده له مەدن ايلرله بيله جك هر هانكى
بر معنوى تجهيزات آله ايديلور . . هر مملكتده
كنجلك تشكيلاى مختلف شكلرده ياپيلمقده در .
بعضيلرى دينى تأثير آلتندن قورتولاميه رق ، كاپسانك
اميرى آلتنده اجتماع ايديلور ، ديكرلى هر هانكى
قوتلى بر فرقه نك تشبيله وجود بولان بر تشكيلاى
ايچنده طولانغش بولونيورلر . .

اسوه چ كنجلك تشكيلاى قسماً بزم تورك
اوچاقلرى تشكيلاىته مشاهدر . كنجلك تشكيلاى
اطرافنده اك قوتلى اثرلر وجوده كتيرون مملكت ،
هيچ شبهه سزكه اسوه چدر . كنجلك تشكيلاى
ياپلادن اول اسوه چك اختيار بر معارف ناظرى
شوسوزلى سويله مشدر :

« هر هانكى بر كنجلك يالكر باشنه يابه جنى
اك بويوك بر اثر ، درت بش كنجلك بر آرايه كلوب
وجوده كتيرونه چكى بسيط بر اثر ك ياننده بر هيچدر ؛
چونكه او بسيط اثر ك ايچنده برله شمش درت
دماغ ، عني مسئله اطرافنده اتفاق ايتمش درت كنيج
واردر . بو اتفاق وتساندن ايلريده بويوك ايشلرده
و تشبيلرده استفاده اولونه بيله چكى نظر اعتياده
آلينيرونه ، مسئله نك نه قدار دوغرو اولدينى درحال
تظاهر ايدهر . »

معارف ناظرى بوسوزلى سويله مكله برابر
بوتون كوى تشكيلاىته برر كنجلك شعبه سى وجوده
كتيرملرني خاطر لاتمشدر . كنجلك شعبه سى بدايسته
غايث بسيط اساسلر اوزرينه قورولمشدر . هر كوى
تشكيلاى حاصلاىك يوزده بشنى كنجلك شعبه سى
توديعه مجبور طوتولمشدر . كنجلك تشكيلاىته كيره نلرك ،
تشكيلاىك وجوده كتيرونه ايتهدى كتيخانه به برر
اثر هديه ايتك ضرورى اساس اوله رق قبول ايدلمشدر .

بو شعبه آجيلدينى زمان بر كتيخانه و برده سپور
مسائل ايله اوغراشه جق ايكي قسمي احتوا ايتكده در .
كتيخانه موجودينك هر كون آرتيه بيلمه سى ايچون
حكومت شوصورتله يارديم ايتمشدر : اسوه چده
هر اثر نشر ايدهلر ، كوى كتيخانه لرينه برر دانه

تولدورمش . . شيعدى او قولوبه نك يرنده بويوك
چام آغاچلىرى ، ديكنلى كول فداللىرى ، ايكي ده
كوزل و ناديدده چيچك بولونيورمش . . چام
آغاچلىرى آميدى ، ايكي كوزل چيچك سونن بر
چفت سويلى نظرلىرى ، ديكنلى كول فداللىرى ده
عشقك صوندينى غرورى جانلانديريورمش . . . »

بو افسانه اوزرينه تدقيقات ياپانلر آكلامشلكه ،
او كويده هر سه وكي اوزرينه قورولان عائله بويولرى
فلاكتله نتيجه له نيور . . بو فلاكت سه ويلن ارككك
چيركن غرورندن دوغورمش . . درحال كنجلك
تشكيلاى فعاليتنه كچرك اوراده عائله بويولرينك
قورولامى و ياشايه بيلمه سى ايچون اعظمى پروياغانده
بولوغمشدر . بش سنه صوكرا هر اركك يوااسنه
قلى حرمت و محبتله صوقولان معصوم بر ياوورويه
بكره مش . . .

حرت تشكيلاىك مهم فايدالردن برى ده
هر اسوه چلينك نه اولدينى ، نه كى دورلر كچيرديكى ،
ناصل ياشاديني ، ياشايش تحولاترينه نلرك عامل
اولدينى كوسترمه سيدر . سنه لرجه اول دويولان
توركولرله يكليرى آراسنده مقايسه لر ، او كويلر
روح و فكر اعتباريله كچيرديكى استعماللرى كوسترمكه
و بوسورتله كويك بدى بر تازيچه سنى ميدانه
قويغده در .

بر فرانسز محبرى اسوه چليلر بوفعاليى حقنده
شومطالعه يي يوروتكده در :

« اسوه چليلر حرت تشكيلاى ، او مملكتده كى
بديعياتك سونمه سىنه اك بويوك عامل اولمشدر .
هر كون تكرر ايديلن بر افسانه ، هر وقت دويولان
بر تور كواونلر ك روحلى اوزرنده اك درين تأثيرلى
يايان و اويانديران سبيلردندر . فضله اوله رق بوتوركولر ،
ملى افسانه لر اسوه چه قيمتلى بر اغت قازانديرمشدر .
اوده اسوه چك شمالارنده آلآن استعمال ايديلن
فقط كون كچدكجه اونوتيلان كله لر دن مركب بر
اغت . . . »

كوريلور كه اسوه چليلر ايكي سطرارق بر تور كودن ،
اهميت و برله ين بر افسانه دن بيك بر فايدالر آله
ايديه بيلمكده در . اسوه چليلر هم روحيات هم ده
بديعيات نقطه نظرندن قازانيلان بوفايديلى نتيجه لرى
كنجلره مديوندرلر .

راپورلر تشکیلات یوردلرینده طویلانیلر . دیگر کویلر حقیقده کی معلومات تثبیت اولونور و خلاصه سی او کوی تشکیلاتنه بیلدیریلر . کنجلك هر کوی حقیقده طویلادینی افسانه و تاریخی وقعه لر تدقیق ایدله کدن صوکر ا بر کتاب شککنده طویلانیلر و تشکیلات منفعتنه طبع اولونور . طبع اولونان کتابلر ، یالکز بر مملکتک شهرلری دکل ، کوی کوی هر طرفی حرثی ، اجتماعی نقطه دن تثبیت ایدن قیمتی بر اثر اولور .

کنجلك تشکیلاتی کویلك صهی وضعیتی حقیقده آلدینی معلومات اوزرینه لازم کان تدابیری آلیر . بعضی کویلرده صهی وضعیت چوقی مکمل اوله یفتدن هیچ بر صرف اختیارینی استیلام ائمز . فقط دیگرلری وضعیت اعتبارله ، بر یارجه خسته سی فضله بولونور ایسه در حال دیگر کوی اوکا یاردیم ایدر و ای بر دیسانسرك آجلماسنه عامل اولور . کویده کنجلك هرسته فضله چوجونی اولان عائله لر بر هدیه و برمک مجبوریتنده در . یکریشی باشنده بولونوبده اولی بولونیمان کنجلك ، تشکیلاته قازانجلیک بوزده بشی ترک ایدر لر . نه وله ندکری کون ، تشکیلات کندیلرینه بشی سنده تأدیله ایدله جک بر استقراضده بولونور .

کویلیورکه اسوه چ کنجلك تشکیلاتی یالکز بر نقطه دن ایله لمه مکده در . مختلف نقطه لر مختلف استقامتلرده ایله رلین بو تشکیلات مملکتک کلجک نسلی قوتلندیرمک ، صهی تشکیلاتی زیاده له شدیرمک ، مملکت حقیقده کرک کندیلرینک و کرک خارجک معلوماتی فضله لاشدیرمق غایه سی اطرافنده اوغراشمقده در . اسوه چ کنجلك تشکیلاتی ، مملکت مزده بوتون کنجلكک روحنده قوتلی یزلر بر افان اوجاق تشکیلاته کوزهل بر نمونه تشکیل ایدر یلیر . اوجاغمری اداره ایدر لک بو تشکیلات ایله فضله مشغول اوله جقلمی امید ایدرز .

هدیه ایتک ضرورتنده در . ایتدیکی تقدیرده اثرینک نهمینه موافقت اولونماز . بو صورتله کوی کتبخانه لری آرزومانده بر چوقی اثرلره صاحب اولمده در .

کنجلك تشکیلاتک الزیاده فعالیت کوستردیکی زمان کویک کنجلك کونیدر . کنجلك کوننده بوتون کوی بر چوقی طاقتله تزیین اولونور و بویوک میدانده بر کرسی یاییلر . اوراده طویلانان کنجلك سپوره عائد بر چوقی او یونلر یا عقیله برابر بر سنه لک فعالیتلری حقیقده بوتون کویله ایضاحات و بررلر . کنجلك تشکیلاتنده شونقظه لرا طرفنده چاپیشیلیر :

1 — بر اسوه چ کنجی نه در ؟

2 — غایه سی نه اوله بیلیر ؟

3 — مملکتی ناصل کورمک اینتر و بونک

ایچون نه یاپه بیلیر ؟

بو سوؤاللرک جوابی باقمعل کنجلك و برمک مجبوریتنده در . کنجلك هر سنه نك معین بر آئنده باشقه کویله کوچوک بر سیاحت ترتیب ایدر لر . او کویلرده بولونقلری زمان تدقیقاتده بولونقی و اونک نتیجه سی تثبیت ایتک مجبوریتنده در لر . کویه عودت ایدله کی زمان و بر دکلی راپورده شونقظه لری قید ایدر لر :

1 — کندلی کویله دیگر کوی آراسنده کی فرق .

2 — کندلی کوینده بولونغان کوزهللرکدن

نه لر مشاهده ائمشدر ؟

3 — اکر کیتدیکی کوی کوزهل ایسه کندلی

کوی اونک درجه سنه چیقارمق ایچون نه یایی دوشومکده در ؟ یاییله جق ایشلر نه صورتله تطبیق اولونور ؟

4 — اکر کیتدیکی کوی پک کری بولدی ایسه ،

اونک ایله لمه سی ایچون نه یاییلری لازم کلکده در ؟

5 — کیتدیکی کویک افسانه لری ، یاشایش

طرزلری ، تاریخی وقعه لری ، آثار عتیقه لری . . .

6 — کویک صهی وضعیتی

شیمدی هر کنجلك بو دائره داخلنده و بر دیک